

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ УКРАЇНСЬКОЇ Й ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ ТА ЖУРНАЛІСТИКИ
КАФЕДРА АНГЛІЙСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ ТА ПРИКЛАДНОЇ ЛІНГВІСТИКИ

ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні кафедри англійської
філології
та прикладної лінгвістики
протокол № 2 від 07.09.2020 р.
в.о. завідувачки кафедри
 (доц. Главацька Ю.Л.)

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

Теорія та практика перекладу

Освітня програма 035 Філологія (германські мови та літератури) (переклад включно)
Спеціалізація 035.041 Філологія (германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська)
Галузь знань 03 Гуманітарні науки
Форма навчання: денна

Херсон 2020

Назва освітньої компоненти	Теорія та практика перекладу (ТПП)
Тип курсу	Обов'язкова компонента
Ступінь вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень освіти
Кількість кредитів/годин	3 кредити / 90 годин (4 сем.); 4 кредити / 120 годин (5 сем.)
Семестр	4 семестр, 5 семестр
Викладач	Французова Катерина Сергіївна (Kateryna Frantsuzova), кандидат філологічних наук, доцент кафедри англійської філології та прикладної лінгвістики https://orcid.org/0000-0002-0959-2669
Посилання на сайт	http://www.kspu.edu/About/Faculty/IUkrForeignPhilology/ChairTranslation.aspx
Контактний тел.	(0552)326758
E-mail викладача:	posylina@gmail.com
Графік консультацій	ауд. 223, п'ятниця, за призначеним часом
Форма контролю	залік (1 сем.); залік (2 сем.)

- 1. Анотація до курсу:** навчальна дисципліна розрахована на години лекційних і практичних занять з метою обговорення панівних концепцій сучасного перекладознавства, особливостей здійснення різних видів перекладу та пов'язаних з цим труднощів, головних перекладознавчих категорій сучасної науки про переклад, існуючих класифікацій способів і прийомів перекладу, стратегій і тактик перекладу, моделей перекладу, зародження та етапів розвитку перекладу у світі, специфіки національних шкіл перекладу в Україні та за кордоном.

Методи навчання: з метою формування професійних компетенцій широко впроваджуються інноваційні методи навчання, що забезпечують комплексне оновлення традиційного педагогічного процесу, наприклад, комп'ютерна підтримка освітнього процесу, впровадження інтерактивних методів навчання (робота в малих групах, ситуативне моделювання). У процесі вивчення курсу використовуються такі традиційні методи навчання: словесні (розповідь-пояснення, бесіда), наочні (ілюстрація, демонстрація) та практичні (аналіз наукової літератури, доповіді, переклад тексту, перекладознавчий аналіз текстів оригіналу та перекладу). Окрім зазначених використовуються нетрадиційні методи на кшталт аналіз конкретної ситуації, сутність якого полягає у наявності складної задачі чи проблеми, формулюванні викладачем контрольних запитань з даної проблеми, обговоренні можливих варіантів її вирішення. До активних методів навчання належать диспут, дискусія. З метою формування професійних компетенцій широко впроваджуються інноваційні методи навчання, що забезпечують комплексне оновлення традиційного педагогічного процесу.
- 2. Мета та цілі курсу:** ознайомлення з понятійним апаратом теорії перекладу, проблемами та науковими концепціями, що панують у сучасному перекладознавстві, а також практичними засадами вирішення труднощів перекладу художніх і нехудожніх типів текстів, поглиблення загальнофілологічної підготовки майбутніх перекладачів і викладачів.
- 3. Компетентності та програмні результати навчання:**

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки, здійснення інновацій та характеризується комплексністю й невизначеністю умов.

ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 9. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 12. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ФК 8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

ФК 9. Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами.

ФК 13. Здатність здійснювати усний та писемний переклад художніх та нехудожніх типів текстів.

ФК 15. Усвідомлення базисних засад сучасних напрямків лінгвістичних та перекладознавчих досліджень.

ПРН 11. Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами.

ПРН 16. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності

ПРН 19. Мати навички участі в наукових та/або прикладних дослідженнях у галузі філології.

ПРН 20. Мати навички здійснювати усний (послідовний та синхронний) та письмовий переклад (художній та галузевий).

4. Обсяг курсу на поточний навчальний рік

	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
Кількість годин у 1 семестрі (3 кредити / 90 год.)	22	20	48
Кількість годин у 2 семестрі (4 кредити / 120 год.)	20	20	80
Кількість годин всього за рік (7 кредитів / 210 год.)	42	40	128

5. Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Обов'язкова/ вибіркова
4 семестр, 5 семестр	035.Філологія Спеціалізація Філологія (германські мови і літератури) (переклад включно) перша – англійська	2-й та 3 й	Обов'язкова

6. Технічне й програмне забезпечення/обладнання: ноутбук, проєктор

7. Політика курсу: відвідування лекційних і практичних занять (неприпустимість пропусків, запізень); правила поведінки на заняттях (активна участь, виконання необхідного мінімуму навчальної роботи, відключення телефонів); підкріплення відповіді на питання практичного заняття прикладами з наукових доробків вітчизняних і закордонних учених. Якщо здобувач освіти намагається вплинути на результат оцінювання шляхом списування, використовує недозволені допоміжні засоби, зовнішню допомогу (обман), порушує порядок проведення контролю, його результат оцінюється як «0» балів («незадовільно»).

При організації освітнього процесу в Херсонському державному університеті здобувачі вищої освіти та викладачі діють відповідно до:

- Положення про самостійну роботу студентів (<http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DAcademicServ.aspx>);
- Положення про організацію освітнього процесу (<http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DAcademicServ.aspx>);
- Положення про проведення практики студентів (<http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DAcademicServ.aspx>);
- Положення про порядок оцінювання знань студентів (<http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DAcademicServ.aspx>);
- Положення про академічну доброчесність (<http://www.kspu.edu/Information/Academicintegrity.aspx>);
- Положення про кваліфікаційну роботу (проєкт) студента (<http://www.kspu.edu/About/Faculty/INaturalScience/MFstud.aspx>);
- Положення про внутрішнє забезпечення якості освіти (<http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DMethodics/EduProcess.aspx>);
- Положення про порядок і умови обрання освітніх компонент/навчальних дисциплін за вибором здобувачами вищої освіти (<http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DMethodics/EduProcess.aspx>)
- Порядок оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХДУ (наказ №803-Д від 07.09.2020)

8. Схема курсу

Тиждень, дата, години	Тема, план, кількість годин (аудиторної та самостійної)	Форма навчаль ного заняття	Список рекомен дованих джерел (за нумераці єю розділу 10)	Завдання	Максимальна кількість балів
Модуль 1. Теоретичні та методологічні аспекти перекладу					

<p>Тиждень А http://www.kspu.edu/forstudent/shedule.aspx 10 годин аудиторної роботи</p>	<p>Тема 1: Теорія та практика перекладу як наука: об'єкт, предмет, завдання, методи</p> <p>План:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Теоретичні та методологічні аспекти перекладу 2. Цілі та завдання теорії перекладу, її предмет та об'єкт 3. Основні методи дослідження сучасного перекладознавства 4. Міждисциплінарні зв'язки теорії та практики перекладу з лінгвістикою тексту, контрастивною лінгвістикою, контрастивною стилістикою, соціолінгвістикою, психолінгвістикою, лінгвокультурологією (4 години аудиторної роботи) 	лекція	Ос.: 5, 6, 7, 10, 11 Дод.: 19, 20, 22	законспектувати увесь наданий лекційний теоретичний матеріал	2 бали (присутність + наявність конспекту лекції)
	<p>Тема 2: Еквівалентність та адекватність перекладу</p> <p>План:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Питання еквівалентності та адекватності як основних категорій сучасного перекладознавства. 2. Формально-змістовний та функціональний аспекти еквівалентності 3. Теорія рівнів еквівалентності. 4. Погляди вітчизняних та зарубіжних перекладознавців на категорії еквівалентності та адекватності. 5. Поняття лексико-семантичних та синтаксичних еквівалентів / неповно еквівалентів / безеквівалентів. (2 години аудиторної роботи) 	лекція	Ос.: 5, 6, 7, 8, 11 Дод.: 19, 20, 22	законспектувати увесь наданий лекційний теоретичний матеріал	2 бали (присутність + наявність конспекту лекції)
	<p>Тема 3: Моделі перекладу</p> <p>План:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Теоретичні моделі перекладу. 2. Поняття моделі перекладу в сучасному перекладознавстві, одиниці. 3. Базисні критерії побудови моделі перекладу. 4. Методологічні засади моделей перекладу. 5. Ситуативна (референційна) модель. 6. Семантична модель перекладу (Дж. Кетфорд). 7. Трансформаційна модель. 8. Комунікативна модель перекладу (трифазна модель О. Каде). 9. Теорія рівнів еквівалентності В.Н. Комісарова. 10. Інтерпретативна теорія перекладу (Д. Селескович і М. Ледерер). 11. Теорія закономірних відповідників Я.І. Рєцкера. (2 години аудиторної роботи) 	лекція	Ос.: 5, 6, 7, 8, 10, 11 Дод.: 19, 20, 22, 26	законспектувати увесь наданий лекційний теоретичний матеріал	2 бали (присутність + наявність конспекту лекції)

	<p>Тема 4: Прагматичний аспект перекладу</p> <p>План:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття прагматичного потенціалу тексту. 2. Етноспецифіка вихідного тексту: одиниці аналізу, способи відтворення, методологічні засади, техніка перекладу. 3. Хроноспецифіка вихідного тексту: одиниці аналізу, способи відтворення, методологічні засади, техніка перекладу. 4. Прагматична настанова вихідного тексту: функціональний аспект. 5. Прагматична адаптація тексту в перекладі (2 години аудиторної роботи) 	лекція	Ос.: 5, 6, 7, 8, 11 Дод.: 19, 20, 22	законспектувати увесь наданий лекційний теоретичний матеріал	2 бали (присутність + наявність конспекту лекції)
Тижень Б http://www.kspu.edu/forstudent/shedule.aspx 10 годин аудиторної роботи;	<p>Тема 1: Теорія та практика перекладу як наука: об'єкт, предмет, завдання, методи</p> <p>План:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Теорія перекладу як наука лінгвістичного блоку. 2. Об'єкт і предмет теорії перекладу. 3. Завдання теорії перекладу. 4. Методи дослідження теорії перекладу. 5. Теорія та практика перекладу як міждисциплінарна наука. (2 години аудиторної роботи) 	практичне заняття	Ос.: 5, 6, 7, 10, 11 Дод.: 19, 20, 22	Самостійно опрацювати теоретичний матеріал, підкріплюючи відповіді ілюстративним матеріалом	5 балів (відповідь + наявність конспекту з відповідями до всіх питань)
20 годин самостійної роботи	<p>Тема 2: Еквівалентність та адекватність перекладу</p> <p>План:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття еквівалентності перекладу. 2. Поняття адекватності перекладу. 3. Погляди на категорії еквівалентності та адекватності різних перекладознавці. 4. Формально-змістовний та функціональний аспекти еквівалентності. 5. Теорія рівнів еквівалентності. 6. Лексико-семантичні та синтаксичні еквіваленти / неповно еквіваленти / безеквіваленти. (2 години аудиторної роботи) 	практичне заняття	Ос.: 5, 6, 7, 8, 11 Дод.: 19, 20, 22	Самостійно опрацювати теоретичний матеріал, підкріплюючи відповіді ілюстративним матеріалом.	5 балів (відповідь + наявність конспекту з відповідями до всіх питань)
	Тема 2: Еквівалентність та адекватність перекладу (10 годин самостійної роботи)	самостійна робота	Ос.: 5, 6, 7, 8, 11 Дод.: 19, 20, 22	Опрацювати: Еквівалентність перекладу. Типи еквівалентів. Основні аспекти процесу перекладу. Основні типи перекладу. Переклад та інші види міжмовного посередництва. Процедура виконання перекладознавчого аналізу ВТ і	12 балів (написання реферату, усна презентація реферату,

				ПТ. Порівняльний аналіз та його види в контексті теорії та практики перекладу. Еквівалентність перекладу при відтворенні функціонально-ситуативного змісту оригіналу. Лексичні еквіваленти. Фразеологічні еквіваленти. Граматичні еквіваленти (реферат)	усні відповіді на запитання)
Тема 3: Моделі перекладу План: 1. Поняття моделі перекладу. 2. Одиниці та базисні критерії побудови моделі перекладу. 3. Ситуативна (референційна) модель. 4. Семантична модель перекладу (Дж. Кетфорд). 5. Трансформаційна модель. 6. Комунікативна модель перекладу (трифазна модель О. Каде). 7. Інтерпретативна теорія перекладу (Д. Селескович і М. Ледерер). 8. Теорія закономірних відповідників Я.І. Рецкера. (2 години аудиторної роботи)	практичне заняття	Ос.: 5, 6, 7, 8, 10, 11 Дод.: 19, 20, 22, 26	Самостійно опрацювати теоретичний матеріал, підкріплюючи відповіді ілюстративним матеріалом.	5 балів (відповідь + наявність конспекту з відповідями до всіх питань)	
Тема 3: Моделі перекладу (10 годин самостійної роботи)	самостійна робота	Ос.: 5, 6, 7, 8, 10, 11 Дод.: 19, 20, 22, 26	Опрацювати: Критерії побудови моделі перекладу (презентація)	10 балів (розроблення презентації)	
Тема 4: Прагматичний аспект перекладу План: 1. Поняття прагматичного потенціалу тексту. 2. Етноспецифіка вихідного тексту: одиниці аналізу, способи відтворення, методологічні засади, техніка перекладу. 3. Хроноспецифіка вихідного тексту: одиниці аналізу, способи відтворення, методологічні засади, техніка перекладу. 4. Прагматична настанова вихідного тексту: функціональний аспект. 5. Прагматична адаптація тексту в перекладі. (4 години аудиторної роботи)	практичне заняття	Ос.: 5, 6, 7, 8, 11 Дод.: 19, 20, 22	Самостійно опрацювати теоретичний матеріал, підкріплюючи відповіді ілюстративним матеріалом.	5 балів (відповідь + наявність конспекту з відповідями до всіх питань)	
Модуль 2. Історія перекладу					

<p>Тиждень А</p> <p>http://www.kspu.edu/forstudent/shedule.aspx</p>	<p>Тема 1: Теорія перекладу, зорієнтована на тип тексту</p> <p>План:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Теорія перекладу, зорієнтована на тип тексту. 2. Опозиція художній / нехудожній тип тексту в перекладі. 3. Специфіка перекладу науково-технічних текстів. 4. Основні характеристики перекладу дипломатичних та офіційних текстів. 5. Перекладацька адаптація художніх та нехудожніх типів текстів <p>(2 години аудиторної роботи)</p>	лекція	Ос.: 1, 2, 3, 4 Дод.: 21, 23, 24	законспектувати увесь наданий лекційний теоретичний матеріал	2 бали (присутність + наявність конспекту лекції)
10 годин аудиторної роботи	<p>Тема 2: Історія перекладу</p> <p>План:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Етапи розвитку перекладу в світі: переклад у Стародавньому Єгипті, в епоху Античності, в Стародавньому Римі, переклад в епоху Середньовіччя, в епоху Відродження. 2. Переклад доби романтизму та постромантизму. 3. Переклад в епоху модернізму. 4. Особливості розвитку перекладу в ХХ-ХХІ ст. <p>(2 години аудиторної роботи)</p>	лекція	Ос.: 1, 6, 8 Дод.: 19	законспектувати увесь наданий лекційний теоретичний матеріал	2 бали (присутність + наявність конспекту лекції)
	<p>Тема 3: Національні школи перекладу</p> <p>План:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Національні школи перекладу. Переклад в Україні. 2. Перекладацька спадщина: І. Франка, Л. Українки, П. Куліша, М. Старицького, П. Грабовського та ін. 3. Майстри українського перекладу ХХ-ХХІ ст. 4. Зарубіжні наукові перекладознавчі школи <p>(6 години аудиторної роботи)</p>	лекція	Ос.: 1, 6 Дод.: 13, 14, 15, 16, 17, 18, 21	законспектувати увесь наданий лекційний теоретичний матеріал	4 бали (присутність + наявність конспекту лекції)
<p>Тиждень Б</p> <p>http://www.kspu.edu/forstudent/shedule.aspx</p>	<p>Тема 1: Теорія перекладу, зорієнтована на тип тексту</p> <p>План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Опозиція художній / нехудожній тип тексту в перекладі. 2. Специфіка перекладу науково-технічних текстів. 3. Основні характеристики перекладу дипломатичних та офіційних текстів. 4. Перекладацька адаптація художніх та нехудожніх типів текстів <p>(4 години аудиторної роботи)</p>	практичне заняття	Ос.: 1, 2, 3, 4 Дод.: 21, 23, 24	Самостійно опрацювати теоретичний матеріал, підкріплюючи відповіді ілюстративним матеріалом.	5 балів (відповідь + наявність конспекту з відповідями до всіх питань)
12 годин аудиторної роботи	<p>Тема 2: Історія перекладу</p> <p>План</p> <p>Етапи розвитку перекладу в світі: переклад у Стародавньому Єгипті, в епоху</p>	практичне заняття	Ос.: 1, 6, 8 Дод.:	Самостійно опрацювати теоретичний матеріал, підкріплюючи відповіді	5 балів (відповідь + наявність

ої роботи; 28 годин самостійної роботи	Античності, в Стародавньому Римі. 2. Перші переклади Біблії. 3. Переклад в епоху Середньовіччя, в епоху Відродження. 4. Переклад доби романтизму та постромантизму. 5. Переклад в епоху модернізму. 6. Особливості розвитку перекладу в XX-XXI ст. (2 години аудиторної роботи)		19	ілюстративним матеріалом.	конспекту з відповідями до всіх питань)
	Тема 2: Історія перекладу (10 годин самостійної роботи)	самостійна робота	Ос.: 1, 6, 8 Дод.: 19	Опрацювати: Перекладацька адаптація нехудожніх типів тексту. Основні історичні етапи перекладацької діяльності. Переклад в епоху античності. Переклад в епоху Середньовіччя. Переклад в Європі XIV-XIX ст. (реферат)	12 балів (написання реферату, усна презентація реферату, усні відповіді на запитання)
	Тема 3: Національні школи перекладу План 1. Українська школа перекладу. 2. І. Франко – засновник українського перекладознавства. 3. Перекладацький здобуток Л. Українки. 4. Перекладацька спадщина П. Куліша. 5. Переклади М. Старицького, П. Грабовського та ін. 6. Американська школа перекладу. 7. Європейська школа перекладу. 8. Майстри українського перекладу XX-XXI ст. 9. Підсумкова контрольна робота (4 години аудиторної роботи)	практичне заняття	Ос.: 1, 6 Дод.: 13, 14, 15, 16, 17, 18, 21	Самостійно опрацювати теоретичний матеріал, підкріплюючи відповіді ілюстративним матеріалом	5 балів (відповідь + наявність конспекту з відповідями до всіх питань) + 5 балів (підсумкова контрольна робота)
	Тема 3: Національні школи перекладу (18 годин самостійної роботи)	самостійна робота	Ос.: 1, 6 Дод.: 13, 14, 15, 16, 17, 18, 21	Опрацювати: Перекладацька діяльність в Україні та Росії до XVIII ст. Перекладацька діяльність в Україні та Росії у XIX ст. Перекладацька діяльність в Україні та Росії у XX ст. Майстри українського перекладу XX-XXI ст. Зарубіжні наукові перекладознавчі школи	10 балів (розроблення презентації)

(презентація)					
Модуль 3. Теоретичні та практичні проблеми процесу перекладу					
Тиждень А http://www.kspu.edu/forstudent/shedule.aspx 10 годин аудиторної роботи	Тема 1: Перекладацькі стратегії й тактики План: 1. Перекладацькі стратегії й тактики. 2. Поняття перекладацьких стратегій та тактик. 3. Попередній перекладацький аналіз тексту. 4. Аналітичний варіативний пошук відповідностей у мові перекладу. 5. Поняття еквіваленту та перекладацьких трансформацій. 6. Засоби та прийоми перекладу. 7. Аналіз результатів перекладу. (4 години аудиторної роботи)	лекція	Ос.: 5, 6, 7, 10 Дод.: 19, 20, 22	законспектувати увесь наданий лекційний теоретичний матеріал	4 бали (присутність + наявність конспекту лекції)
	Тема 2: Лексико-граматичні аспекти перекладу План: 1. Лексико-граматичні аспекти перекладу. 2. Переклад еквівалентної / неповноеквівалентної лексики в перекладі. 3. Переклад слів – «хибних друзів» перекладача. 4. Переклад еквівалентних / безеквівалентних форм та структур (2 години аудиторної роботи)	лекція	Ос.: 3, 9 Дод.: 19, 20, 22	законспектувати увесь наданий лекційний теоретичний матеріал	2 бали (присутність + наявність конспекту лекції)
	Тема 3: Схема аналізу тексту План: 1. Схеми аналізу тексту. 2. Проблеми жанрово-стилістичної домінанти / текст-типологічні домінанти в перекладі; розглядаються облігаторні контексти гіпотекстового, текстового та гіпертекстового рівнів. 3. Концептуальний аналіз ВТ. Контекстуальний аналіз ВТ. 4. Доперекладознавчий аналіз. Перекладацький аналіз. 5. Одиниця перекладу (2 години аудиторної роботи)	лекція	Ос. 5, 6, 7, 9, 10 Дод.: 19, 20, 22	законспектувати увесь наданий лекційний теоретичний матеріал	2 бали (присутність + наявність конспекту лекції)
Тиждень Б http://www.kspu.edu/forstudent/shedule.aspx	Тема 1: Перекладацькі стратегії й тактики План: 1. Поняття перекладацьких стратегій та тактик. 2. Попередній перекладацький аналіз тексту. 3. Аналітичний варіативний пошук відповідників у мові перекладу. 4. Поняття еквіваленту та перекладацьких трансформацій. 5. Засоби та прийоми перекладу.	практичне заняття	Ос.: 5, 6, 7, 10 Дод.: 19, 20, 22	Самостійно опрацювати теоретичний матеріал, підкріплюючи відповіді ілюстративним матеріалом	10 балів (відповідь + наявність конспекту з відповідями до всіх питань)

10 годин аудиторної роботи; 40 годин самостійної роботи	6. Аналіз результатів перекладу (4 години аудиторної роботи)				
	Тема 2: Лексико-граматичні аспекти перекладу План: 1. Еквівалентна / неповноеквівалентна лексика в перекладі. 2. Переклад «хибних друзів» перекладача. 3. Переклад еквівалентних / безеквівалентних форм та структур. 4. Специфіка застосування лексико-граматичних перекладацьких трансформацій. (4 години аудиторної роботи)	практичне заняття	Ос.: 3, 9 Дод.: 19, 20, 22	Самостійно опрацювати теоретичний матеріал, підкріплюючи відповіді ілюстративним матеріалом	5 балів (відповідь + наявність конспекту з відповідями до всіх питань)
	Тема 2: Лексико-граматичні аспекти перекладу (10 годин самостійної роботи)	самостійна робота	Ос.: 3, 9 Дод.: 19, 20, 22	Опрацювати: Переклад слів – «хибних друзів» перекладача. Поняття перекладацької трансформації. Теорія еквівалентів за проф. Рецкером Я.Й. Переклад еквівалентної / неповноеквівалентної / безеквівалентної лексики (реферат)	12 балів (написання реферату, усна презентація реферату, усні відповіді на запитання)
	Тема 3: Схема аналізу тексту План: 1. Схема доперекладацького аналізу тексту. 2. Жанрово-стилістична домінанта / текст-типологічна домінанта. 3. Концептуальний аналіз ВТ. 4. Контекстуальний аналіз ВТ. 5. Перекладацький аналіз. 6. Одиниця перекладу (6 години аудиторної роботи)	практичне заняття	Ос. 5, 6, 7, 9, 10 Дод.: 19, 20, 22	Самостійно опрацювати теоретичний матеріал, підкріплюючи відповіді ілюстративним матеріалом	5 балів (відповідь + наявність конспекту з відповідями до всіх питань)
	Тема 3: Схема аналізу тексту (20 годин самостійної роботи)	самостійна робота	Ос. 5, 6, 7, 9, 10 Дод.: 19, 20, 22, 27, 28, 29,	Опрацювати: Концептуальний аналіз ВТ. Контекстуальний аналіз ВТ. Одиниця перекладу. Аналітичний варіативний пошук відповідностей у мові перекладу. Засоби та прийоми перекладу. Аналіз результатів перекладу (презентація)	10 балів (розроблення презентації)

			30, 31, 32, 33		
Модуль 4. Міждисциплінарні аспекти теорії та практики перекладу					
Тиждень А http://www.kspu.edu/forstudent/shedule.aspx 10 годин аудиторної роботи	Тема 1. Дискурс. Перекладацький процес і результат. Критика перекладу План: 1. Міждисциплінарні зв'язки теорії та практики перекладу з когнітивною лінгвістикою та пов'язані з цим особливості здійснення перекладу як процесу та його результату – тексту перекладу. 2. Концепт в лінгвокультурології та проблеми перекладу. 3. Критика перекладу як розділ перекладознавства: завдання та здобутки, важливість для перекладацької практики (2 години аудиторної роботи)	лекція	Ос.: 5, 6, 7, 8, 9, 11 Дод.: 19, 20, 22	законспектувати увесь наданий лекційний теоретичний матеріал	2 бали (присутність + наявність конспекту лекції)
	Тема 2. Перекладознавство та міжкультурна комунікація План: 1. Питання перекладу як виду міжмовної та міжкультурної комунікації. 2. Розмежування перекладу від інших видів міжмовної комунікації. 3. Лінгвістичні та екстралінгвістичні труднощі обмеження повної перекладності в міжкультурній комунікації та шляхи подолання цих обмежень (2 години аудиторної роботи)	лекція	Ос.: 7, 11 Дод.: 12, 25	законспектувати увесь наданий лекційний теоретичний матеріал	2 бали (присутність + наявність конспекту лекції)
	Тема 3. Когнітивістика та когнітивні процеси під час перекладу. Лексико-граматичні аспекти перекладу План: 1. Питання перекладу як одного із видів міжмовного та міжкультурного посередництва 2. Відмінності власне перекладу від інших видів міжмовного посередництва. 3. Лексичні та граматичні аспекти перекладу: переклад фразеологізмів, власних назв та ін. (2 години аудиторної роботи)	лекція	Ос.: 5, 6, 7, 9 Дод.: 12, 22, 25	законспектувати увесь наданий лекційний теоретичний матеріал	2 бали (присутність + наявність конспекту лекції)
	Тема 4. Семіотика. Перекладознавчі та перекладацькі процеси й результати План: 1. Питання міждисциплінарних зв'язків перекладознавства, зокрема із семіотикою. 2. Семіотика як наука. 3. Різні семіотичні системи. 4. Аудіовізуальний переклад як особливий вид перекладу: сучасні концепції та	лекція	Ос.: 5, 6, 7, 8, 10 Дод.: 20, 22, 26	законспектувати увесь наданий лекційний теоретичний матеріал	2 бали (присутність + наявність конспекту лекції)

	проблеми, труднощі аудіовізуального перекладу. 5. Перекладознавчий аналіз текстів оригіналу і перекладу. 6. Доперекладацький та перекладацький аналіз тексту оригіналу (2 години аудиторної роботи)				
Тиждень Б http://www.kspu.edu/forstudent/shedule.aspx	Тема 1. Дискурс. Перекладацький процес і результат. Критика перекладу План: 1. Поняття одиниці перекладу в письмовому перекладі та усному перекладі. 2. Переклад як процес і результат. 3. Критика перекладу як розділ перекладознавства: завдання та здобутки, важливість для перекладацької практики. 4. Перекладознавці зі світовим ім'ям. (2 години аудиторної роботи)	практичне заняття	Ос.: 5, 6, 7, 8, 9, 11 Дод.: 19, 20, 22	Самостійно опрацювати теоретичний матеріал, підкріплюючи відповіді ілюстративним матеріалом	5 балів (відповідь + наявність конспекту з відповідями до всіх питань)
10 годин аудиторної роботи; 40 годин самостійної роботи	Тема 2. Перекладознавство та міжкультурна комунікація План: 1. Переклад як вид міжмовної та міжкультурної комунікації. 2. Переклад та інші види міжмовної комунікації. 3. Проблема перекладності в сучасній теорії та практиці перекладу. 4. Концепція неперекладності / перекладності / неповної перекладності. 5. Лінгвістичні та екстралінгвістичні обмеження повної перекладності в міжкультурній комунікації та шляхи подолання цих обмежень (2 години аудиторної роботи)	практичне заняття	Ос.: 7, 11 Дод.: 12, 25	Самостійно опрацювати теоретичний матеріал, підкріплюючи відповіді ілюстративним матеріалом	5 балів (відповідь + наявність конспекту з відповідями до всіх питань)
	Тема 3. Когнітивістика та когнітивні процеси під час перекладу. Лексикограматичні аспекти перекладу. План: 1. Перекладознавство та когнітивна лінгвістика. Поняття концепту. 2. Перекладознавство та лінгвокультурологія. 3. Концепт в лінгвокультурології та проблеми перекладу 4. Підсумкова контрольна робота (2 години аудиторної роботи)	практичне заняття	Ос.: 5, 6, 7, 9, 10 Дод.: 12, 20, 22, 25, 26	Самостійно опрацювати теоретичний матеріал, підкріплюючи відповіді ілюстративним матеріалом	5 балів (відповідь + наявність конспекту з відповідями до всіх питань) + 5 балів (підсумкова контрольна робота)
	Тема 3. Когнітивістика та когнітивні процеси під час перекладу. Лексикограматичні аспекти перекладу	самостійна	Ос.: 5, 6, 7, 9	Опрацювати: Переклад екзотизмів. Переклад власних імен. Фігури стилю та ресурси їх	12 балів (написання)

(20 годин самостійної роботи)	робота	Дод.: 12, 22, 25, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34	відтворення. Граматичні аспекти перекладу. Основи спеціальних теорій перекладу: а) усний переклад; б) синхронний переклад; в) машинний переклад. Письмовий переклад. Проблеми художнього перекладу: а) задачі художнього перекладу; б) лінгвістичний та літературознавчий підходи до художнього перекладу; в) основні проблеми поетичного перекладу (реферат)	реферату, усна презентація реферату, усні відповіді на запитання)
Тема 4. Семіотика. Перекладознавчі та перекладацькі процеси й результати (20 годин самостійної роботи)	самостійна робота	Ос.: 5, 6, 7, 8, 10 Дод.: 20, 22, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33	Опрацювати: Семіотика як наука. Різні семіотичні системи. Аудіовізуальний переклад як особливий вид перекладу: сучасні концепції та проблеми, труднощі аудіовізуального перекладу. Перекладознавчий аналіз текстів оригіналу і перекладу. Доперекладацький та перекладацький аналіз тексту оригіналу. Герменевтичні аспекти перекладу. Герменевтика як наука. Етап розуміння повідомлення в процесі перекладу. Комунікативно релевантна та комунікативно нерелевантна інформація в процесі перекладу (презентація)	10 балів (розроблення презентації)

9. Система оцінювання та вимоги:

Система оцінювання результатів навчання включає оцінювання результатів навчання протягом семестру під час вивчення освітньої компоненти (поточний контроль) та оцінювання результатів навчання після вивчення освітньої компоненти (семестровий (підсумковий) контроль)

Вид контролю: поточний

Методи контролю: спостереження за навчальною діяльністю здобувачів під час лекційних та практичних занять, презентація, реферат, підсумкова контрольна робота.

І семестр:

Під час роботи у руслі першого модуля здобувач може отримати максимум 50 балів за умов виконання усіх заявлених вище вимог.

Під час роботи у руслі другого модуля здобувач може отримати максимум 50 балів за умов виконання усіх заявлених вище вимог.
Загалом – це 100 балів (залік).

II семестр:

Під час роботи у руслі третього модуля здобувач може отримати максимум 50 балів за умов виконання усіх заявлених вище вимог.

Під час роботи у руслі четвертого модуля здобувач може отримати максимум 50 балів за умов виконання усіх заявлених вище вимог.

Загалом – це 100 балів (залік).

Кількість балів за вибіркові види діяльності (робіт), які здобувач може отримати для підвищення семестрової оцінки, не може перевищувати 10 балів.

Максимальна кількість балів за I семестр, яку може отримати здобувач – 100 б.

Максимальна кількість балів за II семестр, яку може отримати здобувач – 100 б.

Розподіл балів, які отримують здобувачі, за результатами опанування освітньої компоненти (I семестр)

№	Види навчальної діяльності (робіт)	Модуль 1 «Теоретичні та методологічні аспекти перекладу»	Модуль 2 «Історія перекладу»	Сума балів
1	Аудиторна робота (заняття у дистанційному режимі):	28	28	56
	- робота на лекційних заняттях	8	8	16
	- робота на практичних заняттях	20	15	35
	- підсумкова контрольна робота	-	5	5
2	Самостійна робота:	22	22	44
	- презентація	10	10	20
	- реферат	12	12	24
3	<u>Разом балів</u>	<u>50</u>	<u>50</u>	<u>100</u>
4	Вибіркові види діяльності (робіт): - участь у наукових, науково-практичних конференціях, олімпіадах; - підготовка наукової статті, наукової роботи на конкурс тощо	5	5	max 10

Розподіл балів, які отримують здобувачі, за результатами опанування освітньої компоненти (II семестр)

№	Види навчальної діяльності (робіт)	Модуль 3 «Теоретичні та практичні проблеми»	Модуль 4 «Міждисциплінарні аспекти теорії та»	Сума балів
---	------------------------------------	--	--	------------

		процесу перекладу»	практики перекладу»	
1	Аудиторна робота (заняття у дистанційному режимі):	28	28	56
	- робота на лекційних заняттях	8	8	16
	- робота на практичних заняттях	20	15	35
	- підсумкова контрольна робота	-	5	5
2	Самостійна робота:	22	22	44
	- презентація	10	10	20
	- реферат	12	12	24
3	<u>Разом балів</u>	<u>50</u>	<u>50</u>	<u>100</u>
4	Вибіркові види діяльності (робіт): - участь у наукових, науково-практичних конференціях, олімпіадах; - підготовка наукової статті, наукової роботи на конкурс тощо	5	5	max 10

Критерії оцінювання навчальної діяльності на лекційному занятті (письмова форма контролю)

2 бали	Здобувач присутній на лекційному занятті. Має конспект лекції з теоретичним матеріалом у повному обсязі. Оформлення конспекту акуратне й читабельне
1 бал	Здобувач присутній на лекційному занятті, проте не має конспекту лекції із теоретичним матеріалом, що вивчається
0 балів	Здобувач був відсутній на лекційному занятті

Критерії оцінювання навчальної діяльності на практичному занятті (усна та письмова форми контролю)

5 балів	Здобувач дає вичерпні, обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді не менш ніж на 95% запитань, проводить узагальнення і висновки. Має конспекти з виконаним у повному обсязі домашнім завданням із заданих тем курсу. Оформлення конспекту акуратне й читабельне
4 бали	Здобувач дає вичерпні, обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді не менш ніж на 95% запитань, проводить узагальнення і висновки. Проте не має конспекту з виконаним у повному обсязі домашнім завданням із заданих тем курсу або завдання виконано неповністю, неакуратно
3 бали	Здобувач володіє знаннями матеріалу, але допускає незначні помилки (1-2 помилки) у формуванні термінів, категорій, проте за допомогою викладача швидко орієнтується і знаходить правильні відповіді, має конспекти із заданих тем курсу
2 бали	Здобувач не працює активно на занятті, дає правильну відповідь не менше ніж на 60% питань, або на всі запитання дає недостатньо обґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки (3-4 помилки), які виправляє за допомогою викладача. Здобувач не має конспекту із виконаним завданням із заданих тем

1 бал	Здобувач присутній на практичному занятті, проте не працює активно на занятті, не приймає участь у дискусії, не відповідає на запитання
0 балів	Здобувач не готовий відповідати, не володіє матеріалом, не має конспекту із виконаним завданням. Або був відсутній на практичному занятті

Критерії оцінювання реферату (усна та письмова форма контролю)

10-12 балів	Здобувач підготував реферат вчасно. У рефераті здобувач дає обґрунтовані, повні правильні відповіді не менш ніж на 90% теоретичних запитань, проводить узагальнення і висновки, акуратно оформляє реферат. Усно відповідає на всі запитання викладача
7-9 балів	Реферат підготовлено вчасно. Здобувач повністю висвітлює теоретичний матеріал у рефераті, але допускає незначні помилки (1-2 помилки) у формуванні термінів, формулювань; акуратно оформлює реферат. Усно відповідає на 70% запитань викладача.
4-6 балів	Здобувач підготував реферат невчасно. У рефераті здобувач дає правильну відповідь не менше ніж на 60% питань, або на всі запитання дає невичерпні відповіді, допускає помилки (3-4 помилки). При цьому враховується самостійність написання і акуратне оформлення реферату. Усно відповідає менше ніж на 50% запитань викладача.
1-3 бали	Здобувач підготував реферат невчасно. У рефераті здобувач дає правильну відповідь менше ніж на 60% питань, або на всі запитання дає невичерпні відповіді, допускає помилки (5-6 помилки). Реферат оформлено неакуратно. Усно не відповідає на запитання викладача
0 балів	Здобувач не підготував реферат

Критерії оцінювання знань і вмінь здобувачів щодо розроблення презентації

10 балів	Підготовлена презентація виконана на високому технічному рівні із наданою повною інформацією з запропонованої теми. Здобувач готував презентацію самостійно, має глибокі знання із теми. Відповідає на всі додаткові питання
8-9 балів	Підготовлена презентація виконана на достатньому технічному рівні із наданою повною інформацією з запропонованої теми. Здобувач досить широко висвітлює тему, проте залучає при підготовці обмежену кількість теоретичних джерел, що дещо обмежує саму презентацію. На додаткові питання здобувач відповідає
6-7 балів	Підготовлена презентація виконана із наданою інформацією з запропонованої теми. Проте здобувач висвітлює тему лише фрагментарно, залучає при підготовці обмежену кількість теоретичних джерел. Усі питання, пов'язані з оформленням презентації, виконані, проте є неточності. Спостерігаються технічні та стилістичні недоліки. Здобувач відповідає не на всі додаткові питання
4-5 балів	Підготовлена презентація виконана на низькому рівні запропонованої теми. Зміст презентації не вповні відповідає темі завдання та не відображає стан проблеми. Мета не чітко сформульована та не точно відображає суть досліджуваної проблеми. Робота не містить узагальнених висновків. Спостерігаються технічні та стилістичні недоліки. На додаткові питання здобувач не відповідає

3 бали	Підготовлена презентація виконана на низькому рівні запропонованої теми. Зміст презентації не вповні відповідає темі завдання та не відображає стан проблеми. Мета не сформульована. Робота не містить висновків. Приклади не наведені. Спостерігаються технічні та стилістичні недоліки. На додаткові питання здобувач не відповідає
1-2 бали	Оформлення презентації не відповідає вимогам, проблема не розкрита, не наведені приклади, багато технічних і стильових недоречностей
0 балів	Презентація не подана на перевірку своєчасно

Критерії оцінювання підсумкової контрольної роботи (письмова форма контролю)

5 балів	Здобувач відповідає на теоретичне питання чітко, розгорнуто, обґрунтовано, може чітко надати визначення усім поняттям, послуговуючись лінгвістичною та перекладознавчою термінологією. Якщо цього вимагає завдання, здобувач наводить приклади, що підтверджують теоретичні положення
4 бали	Здобувач відповідає на теоретичне питання правильно, надає визначення усім поняттям, послуговуючись лінгвістичною та перекладознавчою термінологією, проте відповідь на запитання – стисла, здобувач не наводить приклади, як цього вимагає завдання
3 бали	Здобувач відповідає на теоретичні питання правильно, проте не надає визначення усім поняттям, відповідь на запитання – стисла, здобувач не наводить приклади, як цього вимагає завдання
2 бали	Здобувач відповідає на теоретичні питання не повністю або частково правильно, не надає визначення усім поняттям, здобувач не наводить приклади або приклади не підтверджують теоретичні положення, висвітлені у відповіді
1 бал	Здобувач неправильно відповідає на теоретичні питання або взагалі не відповідає, надає визначення деяким поняттям без використання лінгвістичної та перекладознавчої термінології
0 балів	Здобувач не відповідає на теоретичні питання

Вид контролю: семестровий (підсумковий)

Форма семестрового контролю – залік.

Залік передбачає оцінювання результатів навчання на підставі результатів поточного контролю. Загальна оцінка заліку визначається як сума оцінок за виконання всіх обов'язкових видів навчальної діяльності (робіт).

Оцінка відповідає рівню сформованості загальних і фахових компетентностей та отриманих програмних результатів навчання здобувача освіти та визначається шкалою ЄКТС та національною системою оцінювання

Шкала оцінювання у ХДУ за ЄКТС

Сума балів/Local grade	Оцінка ЄКТС		Оцінка за національною шкалою/National grade
90 – 100	A	Excellent	Відмінно / Зараховано
82-89	B	Good	Добре / Зараховано

74-81	C		
64-73	D	Satisfactory	Задовільно / Зараховано
60-63	E		
35-59	FX	Fail	Незадовільно з можливістю повторного складання / Не зараховано
1-34	F		Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни / Не зараховано

10. Список рекомендованих джерел (наскрізна нумерація)

Основні

1. Бабенко В. М. Художній переклад: історія, теорія, практика. Ч. 1. Українська перекладацька школа. Кіровоград, 2007. 325 с.
2. Казакова Т. А. Imagery in Translation. Практикум по художественному переводу : учебн. пособ. на англ. яз. СПб : Союз, 2003. 320 с.
3. Карабан В. І. Переклад англійської наукової і технічної літератури. Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми перекладу. Вінниця : Нова книга, 2004. 567 с.
4. Карабан В. І. Переклад англійської наукової і технічної літератури : учбов. посіб. Вінниця : Видавництво «Нова Книга», 2001. 303 с.
5. Коптілов В. В. Теорія і практика перекладу. Київ : Юніверс, 2003. – С. 250.
6. Корунець І. В. Теорія та практика перекладу (аспектний переклад): підручник. 5-те вид., виправ. і допов. Вінниця : Нова Книга, 2017. 448 с.
7. Мірам Г. Е. та ін. Основи перекладу: Курс лекцій : навч. посіб. Київ : Ельга, Ніка-Центр, 2003. 240 с.
8. Gentzler E. Contemporary Translation Theories. Great Britain : Cromwell Press Ltd., 2001. 204 p.
9. Naumenko L. P., Gordyeyeva A. Y. Practical Course of translation : навч. посіб. Вінниця : Нова Книга, 2011. 136 с.
10. Nord C. Text Analysis in Translation: Theory, methodology, and didactic application. 2nd edition. New York, 2005. 295 p.
11. Routledge Encyclopedia of Translation Studies / ed. by M. Baker. 2nd ed. London ; New York : Routledge : Taylor and Francis Group, 2001. 654 p.

Додаткові

12. Говердовский В. И. Перевод как кривое зеркало духа м культуры народа. *Вісник ХНУ ім. В. Н. Каразіна*. Харьков, 2000. № 500. С. 316–320.
13. Зорівчак Р. Український художній переклад і буття нації. *Чужомовне письменство на сторінках західноукраїнської періодики (1914-1939)* / за заг. ред. О. Лучука, Т. Лучука ; наук. ред. Р. Зорівчак ; редкол. : Б. Якимович (голова) та ін. Львів : Видавничий центр ЛНУ ім. І. Франка, 2003. 194 с. (Українська бібліографія. Нова серія. Ч. 13).
14. Катеринчук Н. Класики ХХ століття: Максим Рильський, Григорій Кочур, Микола Лукаш. *Всесвітня література і культура в навчальних закладах України*. 2002. № 4. С. 55–56.
15. Коломієць Л. В. Юрій Клен як розбудовник перекладацької школи неокласиків. *Мовні і концептуальні картини світу* : зб. наук. праць. Київ : Вид. Дім Дмитра Бураго, 2005. Вип. 18. Кн. 1. С. 228–231.
16. Кочур Г. Феномен Лукаша / упоряд. А. Кочур, М. Кочур ; передм. І. Дзюби, Р. Зорівчак. *Література та переклад: Дослідження. Рецензії. Літературні портрети. Інтерв'ю* : у 2 т. Київ : Смолоскип, 2008. 512 с.
17. Москаленко М. Нариси з історії українського перекладу. *Всесвіт*. 2006. № 5–6. С. 174–194.

18. Новикова М. Перекладацький світ Григорія Кочура. *Кочур Г. Третє відлуння*. Київ : Рада, 2000. С. 9–28.
19. Ребрій О. В. Вступ до перекладознавства : конспект лекцій для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня «Бакалавр» факультету іноземних мов. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2016. 116 с.
20. Слепович В. С. Курс перекладу (англійський <—> російський мови). Translation Course. Мінськ : ТетраСистемс, 2002. 272 с.
21. Стріха М. Український художній переклад: між літературою і націєтворенням. Київ : Вид-во «Факт», 2006. 342 с.
22. Теорія і практика перекладу. Конспект лекцій. Методичні вказівки для аудиторних занять / уклад. : Бекрешева Л. О. Луганськ : вид-во СНУ ім. В. Даля, 2006. 96 с.
23. Французова К. Корпоративні типи текстів: перекладацький аспект *Наукове видання Українське мовознавство : міжвідомчий наук. зб. № 40/1*. Київ : Вид-во КНУ ім. Т. Шевченка, 2010. С. 390–392.
24. Французова К. Специфіка перекладу корпоративних термінів у спеціальному дискурсі. *Мова і культура*. Київ : Видавничий Дім Дмитра Бураго, 2010. Вип. 13. Т. V (141). С. 392–400.
25. Экономакис Э. Какие мы разные! How different we are! СПб : КАРО, 2001. 224 с.
26. Vinay J.-P., Darbelnet J. Comparative Stylistics of French and English: a Methodology for Translation. *The Translation Studies Reader*. London ; New York : Routledge, 2000. P. 84 –93.

Інтернет-ресурси

27. Британська енциклопедія. URL: <http://www.britannica.com/>
28. Комісаров В. Н. Загальна теорія перекладу. URL: http://classes.ru/grammar/113.komissarov_obshaya_teoriya_perevoda/html/unnamed.html
29. Літературознавчий словник-довідник / за ред. Р. Т. Гром'янка, Ю. І. Коваліва, В. І. Теремка. Київ : ВЦ «Академія», 2007. 752 с. URL: <http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/UKR0001094>
30. Нелюбин Л. Л. Толковый переводоведческий словарь. 3-е изд., перераб. Москва : Флинта : Наука, 2003. 320 с. URL: <https://docplayer.ru/26808801-Tolkovyy-perevodovedcheskiy-slovar.html>
31. Словник сучасної англійської мови видавництва Longman. URL: <http://www.ldoceonline.com>
32. Твори В. Шекспіра українською на сайті: «AeLib. Бібліотека світової літератури». URL: <http://ae-lib.org.ua/>
33. Тлумачний словник та тезаурус У. Уебстера. URL: <http://www.merriam-webster.com>
34. Французова К. С. Специфіка перекладу корпоративних термінів у бізнес-тренінгах. *Наук. вісник Херсонського держ. ун-ту*. Серія: Германістика та міжкультурна комунікація : зб. наук. праць. Херсон : Вид-во ХДУ, 2020. № 1. С. 111–116. URL: <https://doi.org/10.32999/ksu2663-3426/2020-1-17>